

което би било за тѣхъ ненавистно, — то никой отъ приятелите на мира и свободата не може да пожелае това.

Остава, слѣдователно, третото рѣшеніе на въпроса: балканский съюзъ; и такова рѣшеніе би било, първо, единствено, което да се съгласува съ правото на народите да се управляватъ самостоятелно; а, второ, то би исключвало необходимостта да се прѣдостави на едната отъ двѣтѣ съсѣдни империи такова прѣобладание, което би било опасно за свободата. Дѣйствително, не е ли значително по просто и по справедливо да се прѣдостави на сърбите, българите, албанците, гърците и турците да располагатъ сами съ своята сѫдба и да се управляватъ, както искатъ? Всичка Европа трѣбва да благоприятства на такъвъ съюзъ между балканските народи, защото той ще възвърне на тѣзи страни, които сѫ биле отдавно врѣме опустошавани отъ войни и лоши правителства, — благосъстояние, съ което тѣ сѫ се наслаждавали въ старо врѣме; а тѣй сѫщо ще прѣдотврати и онова гнусно кланіе, което се прѣдвижда между великите държави, щомъ тѣ, съ оржжие въ ръцѣ, захванатъ да оспарватъ наследството на „болния човѣкъ“. Това толкова естественно и толкова справедливо рѣшеніе на въпроса вече отъ прѣди значително врѣме било прѣвъзносимо отъ английските либерали, и особено отъ Гладстона. Къмъ него неотдавно се благоволили въ Атина, и тамъ то все йошче и сега се защищава отъ единъ елински комитетъ и редактиранія съ голѣмъ талантъ специаленъ вѣстникъ: „La Confederation oriental“. Въ Албания тѣй сѫщо се образовала, подъ име Drita (Свѣтъ), литературна и политическа асоциация съ цѣль да направи съглашение между албанците отъ всички три вѣроисповѣданія: православни, католици и мюсюлмани, и да ги приготви, по тоя начинъ, къмъ завземаніе тѣхните мѣста въ бѫща съюзъ; споредъ едно твърдѣ поучително съчинение отъ M. A. Канини (*Lettere sulla Questione Balcanica*), който добре е запознатъ съ балканските дѣла, — азъ виждамъ, че и сѣверните и южните албанци подъ никой начинъ не искатъ да приематъ главенството на гърците; но, въ сѫщото врѣме, тѣ сѫ